

Wetenschap geeft toe: eenzijdige censuur tierde welig tijdens de pandemie

 [Geschreven Door Rico Stevens](#) op 21 nov, 2022

Ook wetenschappelijk onderzoek bevestigt het nu: er was tijdens de pandemie een groot probleem met censuur. Stemmen die de narratief van de overheid (en de kleine groep experts) tegenspraken werden onderdrukt, zwart gemaakt, of zelfs gewoon ontslagen. Toen wij dat begin vorig jaar schreven waren we nog wappie's, nu staat het zwart op wit in **Minerva** – een peer reviewed magazine dat fungeert als controleorgaan van de wetenschap.

Tijdens de pandemie ben je ons waarschijnlijk weinig tegen gekomen op Facebook. Dat was niet omdat we plots niets meer postten, maar omdat het bedrijf ons bereik dicht schroefde.

Wij waren namelijk een nieuwsbron die al heel vroeg in de pandemie kritische artikels publiceerde over hoe de pandemie werd aangepakt, en dat was niet naar de zin van Zuckerberg.

Beleidsmaatregelen als de lockdown of avondklok bekritisieren mocht nog net, maar als we iets durfden schrijven over pakweg de herkomst van het virus of het nut van mondklappers, dan werden we consequent als *ake news* bestempeld.

Facebook zag het blijkbaar als zijn verantwoordelijkheid om jullie, de brave burgers op zoek naar de waarheid, voor ons te behoeden. Die brave burgers moesten immers 'de juiste waarheid' voorgeschoteld krijgen.

En dat zeggen dus niet enkel de 'wappie's' op onze redactie. Ook onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek wijst dat nu uit.

De studie die begin deze maand uitkwam is ronduit vernietigend voor de communicatie tijdens de pandemie: *"In een poging om alternatieve stemmen het zwijgen op te leggen, werd niet alleen op grote schaal gebruik gemaakt van censuur, maar ook van onderdrukkingstactieken. Vaak werd zelfs de reputatie en carrière van andersdenkende artsen en wetenschappers beschadigd, ongeacht hun academische of medische status. In plaats van een open en eerlijke discussie heeft censuur en onderdrukking van wetenschappelijke dissidenten schadelijke en verstreckende gevolgen voor de geneeskunde, de wetenschap en de volksgezondheid."*

Arme Joe

Joe Rogan was misschien nog wel het bekendste voorbeeld van deze censuurmanie.

Rogan presenteert de meest beluisterde podcast ooit, en laat daarmee ook mainstream media als CNN ver achter zich. Zijn concept is duidelijk: 'als je iets interessants te vertellen hebt ben je welkom voor een lang gesprek, en als ik je niet geloof zal ik je het vuur aan de schenen leggen'.

Maar een hele reeks bekende mensen roept Spotify nu op om Rogan te censureren wegens het verspreiden van anti-vaccinformatie. Het gaat daarbij trouwens niet enkel over relevante stemmen zoals de Amerikaanse chirurg Vivek Murphy. Onder andere Neil Young, Joni Mitchell en zelfs prins Harry en Meghan Markle moeiden zich in de discussie.

Maar waarom was Rogan plots kop van jut? Omdat hij viroloog Dr. Robert Malone had uitgenodigd, een uitgesproken criticus van de farmaceutische industrie en de vaccinatiecampagne.

De man is voor alle duidelijkheid zelf wel degelijk gevaccineerd. Hij vindt gewoon dat de massale toediening van het vaccin aan alle leeftijdsgroepen (inclusief kinderen) een roekeloos experiment is.

"De risico's van het vaccin op lange termijn blijven voorlopig onbekend, en veel mensen die worden gevaccineerd lopen sowieso al een zéér laag risico op een ernstige vorm van Covid-19", zei hij daarover.

Is Joe Rogan schuldig aan het verspreiden van *fake news* omdat hij Dr. Malone een platform geeft voor zijn bezorgdheid over het pandemiebeleid? Natuurlijk niet.

Trukendoos

We halen het voorbeeld van Joe Rogan aan omdat hij te maken kreeg met al die 'trukken van de voor'. De wetenschappers identificeren in hun onderzoek vijf methodes waarmee dissidente stemmen werden onderdrukt.

Cover-Up

Dit is één van de meeste prominente tactieken, en degene waar ook wij als publicatie mee te maken kregen.

De redenering erachter is eenvoudig: als mensen zich niet bewust zijn van dissidente meningen vinden ze het ook niet erg als die onderdrukt worden. Dus als je ervoor zorgt dat kritische stemmen gewoon niet aan bod komen maak je 'het probleem' meteen een pak kleiner.

De *cover-up* (of verdoezelings-)methode kan op verschillende manieren. Bij ons was de populairste het gebruik van 'bronnen van derden'. Een klein groepje experts of de befaamde (of beruchte) factcheckers werden ingeschakeld om dissidente wetenschappers en artsen het zwijgen op te leggen.

Sterker nog, ze werden als het ware de poortwachter van de waarheid. Zij beslisten wat er waar was, wat *fake news*, en wat er mocht gepubliceerd worden.

Maar hoe zijn die 'factcheckers' van Google, Facebook en Twitter gekwalificeerd om de mening van wetenschappers over een zo complexe materie als ziektebestrijding te beoordelen? En hoe kan het dat een sociaal mediaplatform een betwiste wetenschappelijke mening over pakweg mondkmaskers bestempelt als een stuk "desinformatie"?

Devaluatie

Of anders gezegd: in diskrediet brengen.

Als bleek dat het onderdrukken van bepaalde ideeën of meningen niet lukte, dan ging men over tot de volgende techniek: het ondermijnen van de persoon die ze uitsprak.

De tactiek van devaluatie, ook bekend als een "negatieve campagne" of "lastercampagne", wordt vaak gebruikt door bedrijven, en heeft tot doel de reputatie van een individu of een groep te schaden.

Er worden vaak valse en kleinerende beweringen over de dissidenten verspreid, en in veel gevallen leidt het zelfs tot ontslagen.

Bij ons is Sam Brokken het bekendste voorbeeld. Die durfde in een uitzending van De Zevende Dag zowaar beweren dat het vaccin geen transmissie tegenhield.

Op dat moment was de algemeen aanvaarde narratief echter nog dat een vaccin ook besmetting en verspreiding blokkeerde, dus Brokken moest eruit. Gevolg? Ontslag van de Hogeschool PXL. En geen excuses toen achteraf bleek dat hij gelijk had.

Herinterpretatie

Bij deze tactiek wordt censuur voorgesteld als een middel "om het publiek te beschermen".

De andersdenkende artsen en wetenschappers zijn tenslotte "verspreiders van foute informatie die de volksgezondheid in gevaar brengen in tijden van crisis".

Een bijkomend argument dat in deze wordt aangehaald is zo mogelijk nog zwakker: "dit soort tegenstrijdige informatie zou het publiek wel eens in de war kunnen brengen, en misschien zelfs paniek kunnen veroorzaken".

Maar, zwak argument of niet, dat is precies het draaiboek dat er aan het begin van de pandemie gebruikt werd. Het echoot de presentatie van Marc Van Ranst, waarin hij het belang van 'één stem in het debat' uit de doeken deed.

Officiële kanalen

We hadden het al over andersdenkenden die in diskrediet gebracht werden, en zelfs mensen die ontslagen werden, maar soms ging het nóg verder.

Een deel van de respondenten uit de studie beschreef de tegen hen ondernomen censuuracties als slechts een onderdeel van een breder scala aan zwijg- en repressieve acties.

Daar waren naar verluidt soms grove gevolgen aan verbonden, die verder gingen dan een eenvoudig ontslag. Zo werden er heel wat medische vergunningen ingetrokken, en hier en daar zelfs het bevel gegeven tot een huiszoeking door de politie.

Intimidatie

Stel het je maar eens voor, dat je als wetenschapper een mening naar buiten brengt en dat er daarom plots politie voor de deur staat. Dat klinkt verdacht veel als de praktijken van een autoritaire staat.

Maar het gebeurde dus ook gewoon bij ons.

Bovengenoemde tactieken waren duidelijk bedoeld om dissidenten te intimideren, zodat ze zouden stoppen met het publiceren van hun standpunten en kritiek.

Sommige respondenten merkten zelfs op dat ze zodanig geïntimideerd werden dat ze het nodig vonden een valse naam te gebruiken om op sociale media actief te blijven. Sommigen vermeden zelfs dat hun naam werd vermeld op papers waaraan ze meewerkten, zodat men de resultaten ervan niet automatisch in twijfel zou trekken.

Ogen open

Laat je dus niets wijsmaken: "desinformatie" is geen politiek neutrale of wetenschappelijke term. Integendeel, het is een krachtig instrument voor politieke propaganda en overreding.

Als politici, factcheckers of mainstream media die plakker op iets kleven heeft dat serieuze gevolgen.

Het is erg belangrijk dat de voorstanders van dit soort politieke censuur, die paraderen onder de vlag van 'misinformatie-detectoren', niet de overhand krijgen. Want als ze dat wel doen wordt het publieke debat een soort spiegelpaleis, waarin heel de tijd de mantra's van een paar machtige actoren rondgaan, zonder tegenstand.

Dit, terwijl afwijkende stemmen, hoe intelligent die ook zijn, consequent worden afgedaan als wappiepraat.